

Jeg vil dernæst gøre en Bemærkning angaaende Forsømmelsesprotokollen. Det ærede Medlem (K. M. Klausen) gik ud fra som givet, at Skolekommissionen, naar den undersøgte de private Skoler, fandt, at de kun tilfredsstillende de minimale Krav og slet ikke mere. Han sagde, at de minimale Krav vare saa smaa som vel muligt. Det var saa lidt, saa det ikke var noget. Jeg har dog den Mening, at de allerfleste Foreldreskoler arbejde med et langt større Maal for Øje, det var heller ikke godt andet.

Til Slut en lille Bemærkning om de 50,000 Kr., som det ærede Medlem vil have til det københavnske Skolevæsen. Sammenligner man dem med det, som Staten giver til den øvrige Aftenskoleundervisning, vil man finde, at det er en god Bid, det ærede Medlem tager i Munden. Det er, som man siger, til at slaa af paa. Hele den Diskussion om den økonomiske Udvikling, som det ærede Medlem vilde friste mig ind paa, skal jeg dog ikke komme ind paa. Jeg tror, at vi først skulle se at komme til Rette om det Grundlag, hvorudfra vi skulle drøfte Spørgsmaalet om Københavns økonomiske Forurettelse.

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Naar jeg har tilladt mig at tage Ændringsforslag Nr. 128 angaaende Folkeuniversitetsforeningen op igen, er det, fordi jeg gerne vilde sige et Par Ord derom. Det har været et godt Princip i dette Ting gennem en lang Aarrække, at naar en enkelt Mand eller en Sammenslutning af Mænd vilde bære noget nyt frem, kunde de faa Tilskud til at gøre et Forsøg. Tilskuddet blev givet netop med den Tanke, at vedkommende skulde have Lejlighed til at prøve sin Idé i det praktiske Liv, men naar den saa havde staaet sin Prøve der og vist at være levedygtig, skulde Understøttelsen trækkes tilbage. Men der har ogsaa været et andet, daarlige Princip her i Tinget, nemlig at vi næsten ingen Sinde have evnet at tage noget tilbage af det, som een Gang er givet, enten det har været til enkelte Personer eller til Foreninger. Man har ikke haft et skarpt Øje nok for, at naar en Ting havde vist sig at have Bærekraft, kom det an paa, at den kom til at staa paa egne Ben. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds kan i den Henseende tænke paa, at han har været saa ivrig for og i en Aarrække talt for Bevillingerne til Hedebruget, der nu ere voksede saa voldsom stærkt. Nu have vi imidlertid faaet Sparekommissionen, og den

har jo forsøgt at skære bort paa Bevillingerne til Foredrag af forskellig Art. Vi have her givet vor Tilslutning til det, baade i den ene og den anden Retning. Men saa siges der, at Universitetsforedragene skulde være noget for sig, saa højt ophøjede, at de ikke kunne staa i Lighed med andre Foredrag. Det er ikke min Mening. Jeg vilde, hvis Ændringsforslaget var kommet til Afstemning her, have stemt mod Forslaget. Jeg kan nemlig ikke se andet, end at Universitetsforedragene have vist sig at være livskraftige. De have Tilslutning i en hel Del af vor Befolkning, de have en saadan Tilslutning, at de udmærket godt kunne bære sig selv. Det er ogsaa mærkeligt, at man skiller dem ud fra andre Foredrag, som ikke skulde have den Betydning, og kalder dem gamle, fordi de have bestaaet siden 1898. Vi have Foredragsforeninger — baade for rige Folk og for Smaakaarsfolk —, som særlig have gjort Nytte i det praktiske Liv, og som ere langt, langt ældre, men hvis Tilskud nu skæres bort. At der skulde være Grund til netop at opretholde Universitetsforedragene, kan jeg derfor ikke indse, og jeg er fast overbevist om, at der slet ikke er nogen Fare for, at der skal gaa noget i Stykker ved, at man nægter Bevillingen til dem. Jeg tror, at de udmærket godt kunne bære sig selv.

Jeg kunde have Lyst til at sige, at naar man kalder disse Foredrag videnskabelige, saa ved jeg ikke, hvad man forstaar ved Videnskabelighed taget i den Forstand, som de Herrer Forsvarere af denne Bevilling særlig vare inde paa. Men jeg kunde tænke mig, at det var noget saadant som det, der vistnok er foregaaet ved disse Foredrag, at man f. Eks. har givet en Oversigt — og en saadan kunde jo ogsaa i visse Maader være ret interessant — ved Hjælp af Apparater over Solens og Maanens og Jordens indbyrdes Forhold til hinanden, og at mange have siddet og lyttet med spændt Opmærksomhed og med stor Fornøjelse dertil for at faa et Udsyn over og en Forstaaelse af disse Ting, som de ikke havde i Forvejen. Men naar Talen er om, hvad der virkelig kommer Samfundet til Nytte, mener jeg, at det er langt, langt nyttigere, at en Mand faar at vide, hvorledes han skal hyppe sine Kartoffler, for at de ikke skulde blive syge. Dette er en Side af Sagen, som de Herrer ikke maa overse, naar de saa stærkt presse paa med deres Mening om, at denne Art Foredrag er noget særligt for sig og særlig samfundsnyttig i Modsætning til andre. — Der er en Ting endnu, jeg har hørt sige om disse Foredrag. Det